

MUONION KUNTA

Kutunivan ranta-asemakaava

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma

Sisällysluettelo

1	Osallistumis- ja arviointisuunnitelman tarkoitus	1
2	Suunnittelutehtävän määrittely ja tavoitteet.....	1
3	Suunnittelualaue	1
4	Suunnittelun lähtökohdat	2
4.1	Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet (VAT).....	2
4.2	Maakuntakaava	2
4.3	Yleiskaava	4
4.4	Asemakaava	5
4.5	Rakennusjärjestys	6
4.6	Pohjakartta	6
5	Osalliset ja tiedotus.....	6
6	Arvioitavat vaikutukset	7
7	Aikataulu	8
8	Yhteystiedot	8

27.3.2023

Kutunivan ranta-asemakaava

1 Osallistumis- ja arviointisuunnitelman tarkoitus

Maankäyttö- ja rakennuslain 63 §:n mukaan kaavaa laadittaessa tulee riittävän aikaisessa vaiheessa laatia kaavan tarkoitukseen ja merkitykseen nähden suunnitelma osallistumis- ja vuorovaikutusmenettelystä sekä kaavan vaikutusten arvioimisesta.

Osallisilla on MRL:n 64 § 2 mom:n mukaisesti ennen kaavaehdotuksen asettamista julkisesti nähtäville mahdollisuus esittää ELY-keskukselle neuvottelun käymistä tämän OAS:n riittävydestä.

2 Suunnittelutehtävän määrittely ja tavoitteet

Asemakaavan laadinnan kohteena on yksityisessä omistuksessa olevien määräalojen (498-401-23-29, 23-32 ja 23-21) alue. Työn tarkoituksena on laatia ranta-asemakaava Jerisjärvelle Kutunivan alueelle. Ranta-asemakaavalla on tarkoitus järjestellä lomarakentamista ja mahdollista pysyvää rakentamista.

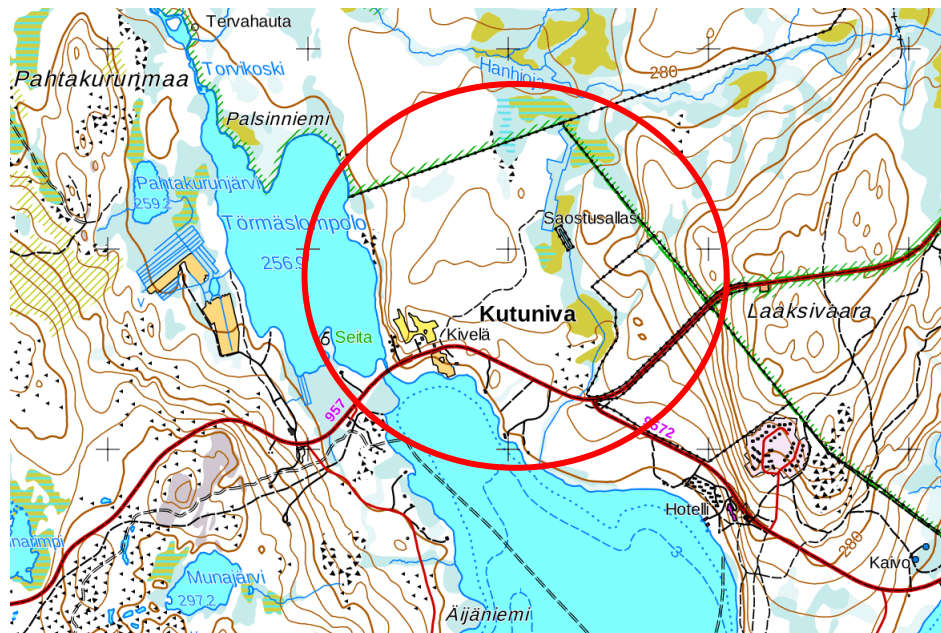
Asemakaavan pinta-ala on yhteensä 19,5 ha.

Suunnittelutyössä huomioidaan Jerisjärvi-Äkäsjärvi osayleiskaava.

3 Suunnittelualue

Suunnittelualue sijaitsee Muonion kunnan alueella Kutunivassa. Suunnittelualue sijoittuu Törmäslompolan ranta-alueelle. Etelässä aluetta rajaa Pallaksentie.

Suunnittelualue on kokonaisuudessaan yksityisessä omistuksessa. Naapuritilalla toimii Pallas-Tuvat mökkikylä.

Kuva 1. Kaava-alueen seudullinen sijainti (Paikkatietoikkuna/MML).

27.3.2023

4 Suunnittelun lähtökohdat

4.1 Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet (VAT)

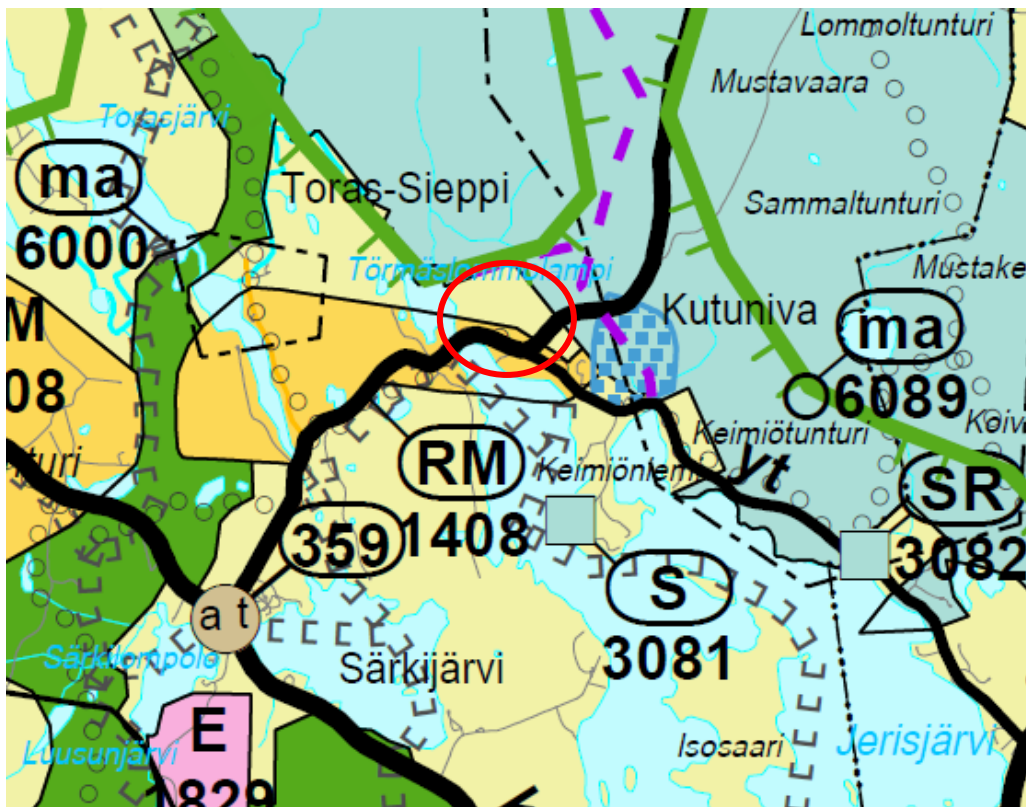
Valtionneuvoston päätöksellä 1.3.2009 voimaan tuulleet tarkistetut valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet on otettava huomioon ja niiden toteuttamista on edistettävä kaikessa kaavoituksessa. Yleistavoitteet ovat periaatteellisia linjauksia. Erityistavoitteet ovat suunnittelua koskevia velvoitteita. Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet välittyvät kaavoitukseen maakuntakaavan ja osayleiskaavan kautta.

Suunnittelualuetta koskevat alueidenkäyttötavoitekokonaisuudet ovat:

- Toimiva aluerakenne
- Eheytyvä yhdyskuntarakenne ja elinympäristön laatu
- Kulttuuri- ja luonnonperintö, virkistyskäyttö ja luonnonvarat
- Toimivat yhteysverkot ja energiahuolto
- Luonto- ja kulttuuriympäristöinä erityiset aluekokonaisuudet (Lapin tunturialueet)

4.2 Maakuntakaava

Suunnittelualueella on laadittu Tunturi-Lapin maakuntakaava. Ympäristöministeriö vahvisti 23.6.2010 Tunturi-Lapin maakuntakaavan. Maakuntakaava sai lainvoimaisuuden 16.5.2012. Tunturi-Lapin maakuntakaava-alueeseen kuuluvat Enontekiö, Kittilä, Kolari ja Muonio. Suunnittelualue sijaitsee maakuntakaavassa matkailun vetovoima-alueella (mv 8411), Oloksen matkailukeskuksen alueella (RM 1408) sekä maa- ja metsätalousalueella (M 4529).

Kuva 2. Ote Tunturi-Lapin maakuntakaavasta (Lähde: Lapin liitto).

27.3.2023

Maakuntakaavassa esitetyt merkinnät kaava-alueella:**RM** Matkailupalveluiden alue

Merkinnällä osoitetaan seudullisesti merkittäviä matkailupalveluiden alueita, kuten matkailu- ja lomakeskuksia, lomakyliä, lomahotelleja, leirintäalueita tai muita vastaavia matkailua palvelevia toimintoja.

Merkintä: **RM 1408, Alueen nimi:** OLOKSEN MATKAILUKESKUS

Sijainti ja kuvaus: Olostunturi on yksi Muonion seitsemästä tunturista. Matkailukeskus on rakentunut tunturin pohjoispuolelle ja profiloitunut mm. ensilumen alueena sekä kansainvälisenä ja kansallisena maastohiihtokeskuksena. Latupohjat muodostavat kesällä turvallisen patikointi- ja lenkkeilypolkujen verkoston tunturiin tunturiin ja sen luontonähtävyyksiin.

Varausperuste: Valtakunnallinen matkailualue.

Kehittämisperiaate: Kehitetään hiihtokeskuksena, mutta huolehditaan myös kesäilmeestä. Varaudutaan henkilökunnan asuntojen ja palveluiden sijoittamiseen ottaen huomioon Muonion kuntakeskuksen läheisyys. Sijainti matkailun vetovoima-alueella otetaan huomioon.

M Maa- ja metsätalousvaltainen alue

Merkinnällä osoitetaan pääasiassa maa- ja metsätaloukseen tarkoitettuja alueita, joita voidaan käyttää pääasiallista käyttötarkoitusta sanottavasti häiritsemättä ja luonnetta muuttamatta myös muihin tarkoituksiin, kuten poronhoitoon, luontaiselinkeinoihin, asumiseen ja jokamiehen oikeuden rajoissa ulkoiluun.

Merkintä: **M 4529, Alueen nimi:** MUONION MAA- JA METSÄTALOUSVALTAINEN ALUE

Sijainti ja kuvaus: Muonion alueista ne, joita ei ole varattu muihin maankäyttöluokkiin.

Varausperuste: Nykyinen käyttö

Kehittämisperiaate: Käytetään pääasiassa maa- ja metsätalouteen.

Matkailun vetovoima-alue, matkailun ja virkistyksen kehittämisen kohdealue

Merkinnällä osoitetaan matkailun ja virkistyksen kehittämisen alueidenkäytöllisiä periaatteita.

Aluetta tulee kehittää matkailukeskusten, maaseutumatkailun, palvelujen ja reitistöjen yhteistoiminnallisena kokonaisuutena.

Merkintä: **mv 8411, Alueen nimi:** LEVI-YLLÄS-OLOS-PALLAS-HETTA

Sijainti ja kuvaus: Vyöhyke käsittää Levin, Ylläksen ja Oloksen matkailukeskukset lähialueineen, sisältäen Ylläs-Pallas kansallispuiston virkistysvyöhykkeitä, Pallaksen ja Lainion matkailupalveluiden alueet sekä Enontekiön, Kittilän ja Muonion kuntakeskukset ja Raattaman, Könkään ja Kurtakon kylät.

Varausperuste: Kansainvälisesti merkittävä matkailualue.

Kehittämisperiaate: Kehitetään kokonaisuuden matkailullista vetovoimaisuutta. Erityisesti kehitetään matkailukeskusten ja alueella toimivien matkailupalveluyritysten yhteistyötä.

27.3.2023

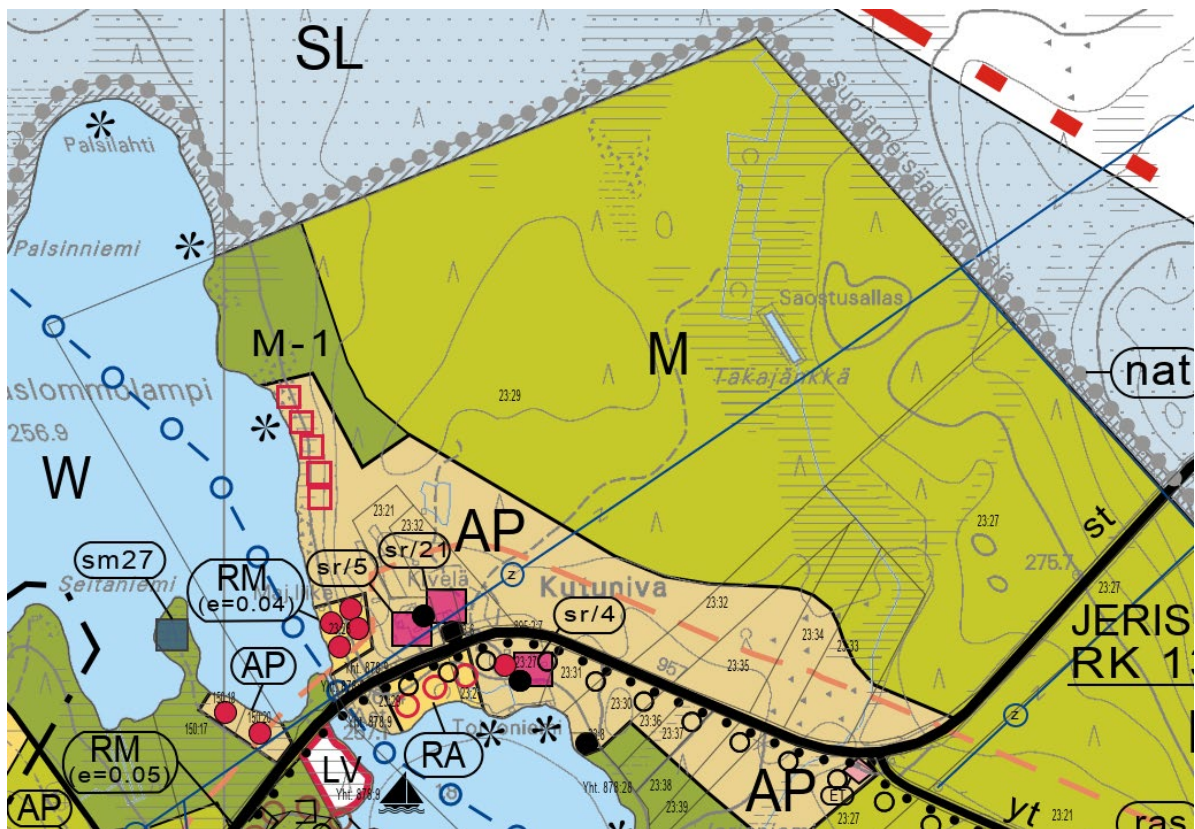
4.3 Yleiskaava

Alueella on voimassa Jerisjärvi-Äkäsjärvi osayleiskaava, jonka kunnanvaltuusto on hyväksynyt 12.11.2012 61§. Kaavasta tehtiin valituksia hallinto-oikeuteen, joten Muonion kunta 15.4.2013 120 § määräsi yleiskaavan tulevan voimaan niiltä osin, johon valitusten ei katsottu kohdistuvan. Pohjois-Suomen hallinto-oikeus hylkäsi valitukset ja kaava tuli lopullisesti voimaan 8.8.2014.

Osayleiskaava on ohjeena laadittaessa ja muutettaessa asemakaavaa.

Suunnittelualue on osayleiskaavassa osoitettu pientalovaltaiseksi asuinalueeksi (AP), maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi (M) ja maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi rantavyöhykkeellä (M-1). Suunnittelualueelle on osoitettu kaksi arvokasta rakennuskohdetta ja/tai pihapiiriä, sr/5 sekä sr/21. Kohde 5 on Kivelä. Kohde 21 Kutuniva on arvioitu kulttuuriympäristöt tutuksi -hankkeessa RH, M+. Kyseessä on sodalta säästynyt yksittäinen 1800-luvulta oleva rakennus. Kohteessa on vanha, alkuperäinen (malliksi kelpaava) muuri.

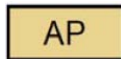
Lisäksi on huomioitava koko yleiskaava-aluetta koskevat määräykset.

Kuva 3. Ote Olos-Särkijärvi-Toras-Sieppi osayleiskaavasta.

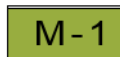
27.3.2023

PIENTALOVALTAINEN ASUNTOALUE.

Alue on tarkoitettu pientalovaltaisen rakentamisen alueeksi. Alueelle saa rakentaa yksi- tai kaksiasuntoisen asuin- tai lomarakennuksen talousrakennuksineen sekä sellaisia työtiloja, jotka eivät aiheuta haittaa ympäröivälle asutukselle. Rakennuspaikan rakennusoikeuden määrä on yhteensä 350 k-m². Rakennuspaikan koko tulee olla vähintään 5000 m². Uudis-, täydennys- ja korjausrakentaminen on sovittava huolellisesti ympäröivään maisemaan. Rakentaminen tulee ohjata mahdollisuuksien mukaan peitteisille alueille sekä olemassa olevien rakennusten ja teiden yhteyteen. Uudisrakennukset tulee sijoittaa niin, että ne luovat yhtenäisen pihapiirin. Rakennussuunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota kohteen yhteensopivuuteen sitä ympäröivän rakennuskannan kanssa.

MAA- JA METSÄTALOUSVALTAINEN ALUE.

Alue on tarkoitettu maa- ja metsätalouden harjoittamiseen. Alueella sallitaan sen käyttötarkoituksen mukainen rakentaminen. Alueen käytössä on huomioitava ulkoilureittien sekä alueen virkistyskäytön edellytysten säilyminen.

MAA- JA METSÄTALOUSVALTAINEN ALUE RANTAVYÖHYKKEELLÄ.

Alueella on voimassa MRL 43.2 §:n mukainen rakentamisrajoitus. Alueen rakentamisoikeus on siirretty maanomistajakohtaisesti saman maanomistajayksikön rakentamiseen tarkoitettuille alueille. Alueella sallitaan maa- ja metsätalouteen tai kalatalouteen liittyvä tarpeellinen rakentaminen MRL 72.3 §. Alueen metsänhoidossa on noudatettava Metsäkeskus Tapion ranta-alueita koskevia metsänhoitosuosituksia. Erityistä huomiota on kiinnitettävä rantamaisemaan ja luontoarvoihin. Maisemaa muuttavaa toimenpidettä ei saa suorittaa ilman MRL 128 §:ssä tarkoitettua maisematyölupaa (toimenpiderajoitus).

sr/11

ARVOKAS RAKENNUSKOHDE JA/TAI PIHAPIIRI.

Maisemakuvallisesti ja/tai kyläkuvasellisesti arvokas rakennus tai pihapiiri, jonka ominaispiirteet tulee säilyttää. Rakennuskohteissa niitä muuttavien laajennus - tai korjaustoimenpiteiden kohdalla on ennen toimenpiteeseen ryhtymistä varattava museoviranomaiselle tilaisuus lausunnon antamiseen. MRL 41.2 §:n nojalla rakennuksen purkaminen edellyttää MRL 127 §:n mukaista purkulupaa. Numeroindeksi viittaa kaavaselostuksen kohdenumerointiin.

st

SEUTUTIE.**KOKO YLEISKAAVA-ALUETTA KOSKEVAT MÄÄRÄYKSET:**

MRL:n 72.1 §:n nojalla määrätään, että tämän yleiskaavan perusteella voidaan myöntää ranta-alueella rakennustuvat kaavassa erikseen tilakohtaisesti osoitetuilla rakennuspaikoilla AP, RA, RA-2 ja RA-3.

Koko kaava-alue kuuluu Tomionjoen-Muonionjoen Natura-alueeseen (FI1301912), mistä johtuen suunnitelmien laatijoiden ja hankkeiden toteuttajien tulee asianmukaisella tavalla arvioida hankkeiden vaikutukset Natura-alueeseen (Luonnonsuojelulaki 65§).

Rakennukset tulee perustaa pääsääntöisesti siten, että maanpinnan luonnollinen korkeus säilyy. Maanpinnan korkeutta voidaan muuttaa pakottavista syistä enintään metri luonnollisen maanpinnan korkeudesta.

Rakennusten vähimmäisetäisyydet keskivedenpinnan mukaisesta rantaviivasta:

- Asuinrakennuksen ja lomarakennuksen etäisyyden keskivedenkorkeuden mukaisesta rantaviivasta tulee olla vähintään 30 metriä ja asunnon alimman lattiatason vähintään 1 metri ylävesirajaa korkeammalla. Ellei ylävesirajaa ole tiedossa, alimman lattiatason on oltava vähintään 1 metri keskiveden korkeudesta.

- Saunarakennuksen, jonka pohjapinta-ala on enintään 20 neliometriä, tulee olla edellä mainitulla tavalla laskettavasta rantaviivasta vähintään 20 metriä.

Rakennukset on sijoitettava siten, että ne muodostavat yhtenäisen rakennusryhmän. Rakennuspaikan rakennusoikeutta koskevien määräysten estämättä saadaan olemassa olevaa rakennusta peruskorjata tai tuhoutunut rakennus korvata uudella vastaavalla rakennuksella.

Alueen metsänkäsittely pohjautuu kulloinkin voimassa olevaan lainsäädäntöön. Metsänhoidossa noudatetaan Metsähallituksen Metsätalouden ympäristöopasta ja Metsäkeskuksen Pohjois-Suomen metsänhoitosuosituksia. Erityistä huomiota on kiinnitettävä rantamaisemaan ja luontoarvoihin.

Yleiseen viemäriverkostoon kuulumattomien kiinteistöjen jätevesihuolto tulee hoitaa valtioneuvoston asetuksen (196/2011) mukaisesti.

4.4 Asemakaava

Alueella ei ole asemakaavaa.

27.3.2023

4.5 Rakennusjärjestys

Muonion kunnan rakennusjärjestys on hyväksytty 9.5.2005 ja tullut voimaan 15.7.2005.

4.6 Pohjakartta

5 Osalliset ja tiedotus

Osallisella tarkoitetaan alueen maanomistajia ja niitä, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaavaa saattaa huomattavasti vaikuttaa, sekä viranomaisia ja yhteisöjä, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään. (MRL 62 §)

Yksityiset ja yhteisöt

- Kaava-alueen ja sen lähiympäristön asukkaat
- Alueen ja sen lähialueen maanomistajat
- Metsänhoitoyhdistys Länsi-Raja ry
- Muonion riistanhoitoyhdistys
- Muonionniskan jako- ja osakaskunnat
- Muonion Yrittäjät ry
- Lapin luonnonsuojelupiiri ry
- Kylätoimikunta
- Muoniojoen kalastusalue
- Muonion Sähköosuuskunta
- Muonion paliskunta
- Paliskuntain yhdistys

Viranomaiset

- Lapin ELY-keskus
- Lapin liitto
- Lapin pelastuslaitos
- Museovirasto

Asemakaavan muutoksen vireilletulosta ja suunnittelun eri vaiheiden etenemisestä ilmoitetaan kunnan hallintosäännön mukaisesti.

Kaavan kuulutukset, osallistumis- ja arviointisuunnitelma sekä kaavaluonnos ja -ehdotus selostuksineen ja liitteineen asetetaan julkisesti nähtäville kunnan teknisessä toimistossa ja kunnan Internetsivuilla osoitteessa www.muonio.fi.

27.3.2023

6 Arvioitavat vaikutukset

Arvioinnit perustuvat nykytilanteesta tehtyihin havaintoihin, kartta- ja ilmakuvatulkintoihin, julkisiin tietokantoihin, selvityksiin ja osallisilta saatuun palautteeseen.

Jerisjärvi-Äkäsjärvi osayleiskaavan laadintaa varten tehty luonto- ja maisemaselvitys (FCG 1.11.2010) käytetään apuna vaikutusten arvioinnissa. Asemakaavan luontoselvitys raportoidaan osaksi kaavaselostuksesta ja erillisenä liitekarttana.

Asemakaavan laadinnan tueksi on tehty arkeologinen inventointi syksyllä 2013.

Asemakaavan laadinnan tueksi on tehty Luontoselvitys ja Natura-arvion tarveselvitys (Luontoselvitys Kangas, 17.11.2022).

Arvioidaan asemakaavan totuttamisen vaikutuksia seuraavasti:

Ympäristövaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön	Arvioidaan vaikutuksia olemassa olevaan kasvillisuuteen ja eläimistöön sekä pinta- ja pohjavesialueisiin. Alueella ei esiinny uhanalaisia kasveja eikä luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaita metsälain § 10 mukaisia kohteita.
Rakennettuun ympäristöön ja kulttuuriympäristöön	Arvioidaan asemakaavan mahdollistaman rakentamisen vaikutukset yhdyskuntarakenteeseen, sekä tunnettuihin kiinteisiin muinaisjäänneksiin. Arkeologinen selvitys on suoritettu 2013. Alueella ei sijaitse muinaisjäänneksenä pidettäviä jäännöksiä. Alueella ei ole rakennetun kulttuuriympäristön inventointikohteita tai perinnemaisemia.
Liikenteeseen ja liikenneväyliin	Arvioidaan vaikutuksia liikennemäärään ja tiestöön liikenneturvallisuuden ja sujuvuuden näkökulmasta.
Vaikutukset teknisen huollon verkostoihin	Arvioidaan asemakaavan laajennuksen aiheuttamat muutostarpeet vesihuollon, sähköjakelun ja muihin teknisen huollon verkostoihin sekä tiestöön.
Ihmisten elinoloihin ja viihtyisyyteen	Arvioidaan vaikutuksia mm virkistyspalveluiden ja -reitistön osalta sekä matkailuympäristön viihtyisyyden ja palvelujen osalta sekä mahdolliset häiriötekijät.
Suhde yleiskaavaan ja maakuntakaavaan	Asemakaavan suhde Jerisjärvi-Äkäsjärvi osayleiskaavan muutokseen ja Tunturi-Lapin maakuntakaavaan kuvataan.
VAT	Esitetään miten 1.3.2009 voimaan tulleet tarkistetut valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet (VAT) huomioidaan ja edistetään kaavassa.
Natura-arvioinnin tarveharkinta	Arvioidaan onko tarpeen laatia luonnonsuojelulain tarkoittama Natura-arvionti (65 §) hankkeen vaikutuksista Natura-alueisiin.

27.3.2023

7 Aikataulu

Suunnitteluvaiheet ja tavoitteellinen aikataulu vaiheittain:

ALOITUS 2019	Asemakaavan vireilletulosta tiedotetaan ja osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) asetetaan julkisesti nähtäville.
VALMISTELUVAIHE 2021	Lähtötietojen keruu ja tarvittavat selvitykset. Kaavaluonnoksen laadinta. Valmisteluaineisto asetetaan nähtäville 30 päiväksi, asiasta kuulutetaan ja lausuntoja pyydetään. Osallisilla on nähtävilläolon aikana mahdollista toimittaa kirjallisia mielipiteitä valmisteluaineistosta.
EHDOTUSVAIHE kesä 2023	Asemakaavaluonnos tarkistetaan ehdotukseksi saadun palautteen ja tarkentuneiden tietojen pohjalta. Asemakaavaehdotus asetetaan julkisesti nähtäville 30 päivää, asiasta kuulutetaan ja lausuntoja pyydetään. Osallisilla on nähtävilläolon aikana mahdollisuus toimittaa kirjallisia <u>muistutuksia</u> kaavaehdotuksesta. Toiset viranomaisneuvottelut tai kaavaneuvottelut pidetään tarvittaessa.
HYVÄKSYMISVAIHE syksy 2023	Kaavan käsittely kunnanhallituksessa Kunnanvaltuusto hyväksyy kaavan, joka astuu voimaan valitusajan päätyessä. Mahdolliset valitukset käsitellään hallinto-oikeudessa.

8 Yhteystiedot

Suunnittelutyötä ohjaavat asemakaavatoimikunta ja kunnanhallitus.

Lisätietoja saa Muonion kunnalta ja kaavan laatijalta FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy:stä.

Muonion kunta

Jussi-Pekka Tammilehto
elinvoima johtaja
p. 0400 – 398 062
jussi-pekka.tammilehto@muonio.fi

Puthaanrannantie 15
99300 MUONIO

FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy

Johannes Jutila
projektipäällikkö, arkkiteetti, SAFI, YKS 640
p. 044 – 298 1825
johannes.jutila@fcg.fi

Ainonkatu 1
96 200 Rovaniemi